

VAR REFERANSE
19/2805

DERES REFERANSE

DATO
25.06.2019

Finanstilsynets endelige merknader etter stedlig regnskapsførertilsyn

Finanstilsynet viser til stedlig regnskapsførertilsyn avholdt den 26. mars 2019. Finanstilsynet oversendte den 23. mai 2019 foreløpige merknader og tilsynsrapport. Selskapets tilsvarende er mottatt 18. juni 2019.

Tilsynet omfattet det autoriserte regnskapsførerselskapet [redacted] og autorisert regnskapsfører [redacted] er daglig leder i selskapet.

Selskapet hadde på tilsynstidspunktet 92 regnskapsføreroppdrag, med en omsetning i 2017 på ca. kr 4,2 mill. Det er to ansatte i selskapet. Ettersom [redacted] er den eneste med autorisasjon i selskapet, er [redacted] også oppdragsansvarlig for samtlige regnskapsføreroppdrag.

Selskapet har utkontraktert store deler av regnskapsføringsarbeidet til selskapet [redacted]

Bakgrunnen for tilsynet var at Finanstilsynet i forbindelse med tematisyn gjennomført høsten 2017 avdekket vesentlige svakheter i regnskapsførerselskapets rutiner. Selskapet ble varslet om oppfølgingstilsyn i brev datert 14. juni 2018.

Formålet med det stedlige tilsynet var å kontrollere om regnskapsførervirksomheten drives i samsvar med de kravene som gjelder, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsføringsskikk. Ved kontroll av utvalgte enkeltoppdrag ble det arbeidet som utføres i forhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning kontrollert. Regnskapsførere har en viktig oppgave knyttet til å hindre eller avdekke økonomisk kriminalitet. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter hvitvaskingslovgivningen.

Alle regnskapsførerselskaper er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll. Finanstilsynets tilsyn dekker derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset den konkrete virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd i samsvar med forskriftens krav. Dersom regnskapsførerselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhet.

Det vises også til finanstilsynsloven § 3 som fastslår at Finanstilsynet skal se til at de institusjoner det fører tilsyn med virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og

bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter.

1. Daglig leders ansvar for virksomheten

Formålet med autorisasjonsordningen og offentlig tilsyn med regnskapsføringsvirksomhet er å sikre at oppdragsgivernes interesser blir ivaretatt på en forsvarlig måte. Finanstilsynet kontrollerer at autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskaper etterlever regnskapsførerloven og annen relevant lovgivning som støtter opp under formålet. Oppfølging av manglende ivaretagelse av rollen som daglig leder i regnskapsførerselskaper og som oppdragsansvarlig regnskapsfører er sentralt i tilsynsarbeidet.

De pliktene en daglig leder i et regnskapsførerselskap må ha særlig oppmerksomhet rettet mot er følgende:

Daglig leders ansvar etter regnskapsførerlovgivningen

Det er et lovkrav at et autorisert regnskapsførerselskap skal ha en daglig leder som er autorisert regnskapsfører, jf. regnskapsførerloven § 6 første ledd nr. 1. Bakgrunnen for kravet er behovet for at lederen av et autorisert regnskapsførerselskap innehar særlig kunnskap om regnskapsførers ansvar overfor oppdragsgiverne og de forhold som gjør seg gjeldende ved driften av et regnskapsførerselskap. Forarbeidene til regnskapsførerloven gir liten veiledning med hensyn til tolkningen av § 6. I kommentarer til regnskapsførerloven § 6, jf. Gyldendal Rettsdata, legges det stor vekt på formålet bak dette lovkravet. Her står det blant annet: "*Bakgrunnen for kravet er bl.a. å sikre tilstrekkelig kunnskap og bevissthet om det ansvar og plikter et selskap har, både overfor Finanstilsynet og overfor oppdragsgiverne. I den forbindelse er det vist til daglig leders plikter via selskapslovgivningen. Selskapslovgivningen gir også daglig leder en definert forvaltningsmyndighet. I tillegg til det ansvar som påhviler en daglig leder etter selskapsretten, er oppgavene og ansvarsområdet knyttet til det å drive regnskapsførervirksomhet nærmere konkretisert i de bransjefastsatte standardene for god regnskapsførerskikk (GRFS).*"

Daglig leders ansvar etter selskapslovgivningen.

I et aksjeselskap er det daglig leder som står for den daglige ledelsen av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Daglig leder skal blant annet sørge for at selskapets regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, jf. aksjeloven § 6-14. Daglig leder skal minst hver fjerde måned gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling, jf. aksjeloven § 6-15.

Daglig leders ansvar etter risikostyringsforskriften

Regnskapsførerselskaper er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll (risikostyringsforskriften) av 22. september 2008, jf. § 1 nr. 12. Etter forskriften har daglig leder ansvar for å påse at risikostyringen og internkontrollen blir gjennomført, herunder etablering av rutiner for risikoovervåking, jf. § 4. Daglig leder må fortløpende følge opp endringer i foretakets risikoer. Videre skal daglig leder minst en gang årlig utarbeide en samlet vurdering av risikosituasjonen som skal behandles av styret, jf. § 8. Daglig leders ansvarsoppgave er derfor blant annet å sørge for utarbeidelse og gjennomføring av rutiner i selskapet for å redusere de reelle risikoene som ligger i foretaket og den virksomheten som drives. Det må etableres kontroller som sikrer etterlevelse. Hvis daglig leder ser at det foreligger forhold som innebærer vesentlige risikoer for selskapet, må vedkommende rette på forholdet eller rapportere til styret.

Daglig leders ansvar etter hvitvaskingslovgivningen

Autoriserte regnskapsførere og autoriserte regnskapsførerselskaper er underlagt hvitvaskingslovgivningen. Rapporteringspliktige skal gjennomføre en risikovurdering hvor blant annet egen

virksomhet, virksomhetens produkter, tjenester og kundeforhold, type kunder og geografiske forhold skal tas i betraktning, jf. hvitvaskingsloven § 7. Risikovurderingene skal dokumenteres og holdes oppdatert.

Det følger videre av hvitvaskingsloven § 8 at rapporteringspliktige skal ha oppdaterte rutiner for å sikre at virksomheten håndterer identifisert risiko og oppfyller plikter etter hvitvaskingslovgivningen. Rutinene skal dokumenteres og være fastsatt på øverste nivå hos den rapporteringspliktige. Det skal i tillegg utpekes en person i ledelsen som skal ha et særskilt ansvar for å følge opp rutinene og påse at de etterlevs. I regnskapsførerselskaper med få ansatte vil dette ansvaret naturlig tillegges daglig leder.

Ivaretagelsen av ansvaret som daglig leder

En autorisert regnskapsfører som har påtatt seg ansvaret som daglig leder må ha kunnskap og erfaring som gjør vedkommende i stand til å forstå dette ansvaret og til å oppfylle de pliktene som tilligger denne rollen. Daglig leder må være involvert i den løpende virksomheten på en måte som gjør at vedkommende er i stand til å sikre at den drives på en hensiktsmessig og forsvarlig måte og i samsvar med relevant lovgivning. Når autoriserte regnskapsførerselskaper ikke drives i samsvar med lovgivningen, vil lovbrudd som kan henføres til daglig leders ansvarsområde, kunne få betydning for daglig leders personlige autorisasjon som regnskapsfører.

Rollen som daglig leder og oppdragsansvarlig regnskapsfører

Som det fremgår er det en rekke plikter som påhviler daglig leder i et regnskapsførerselskap. Av etterfølgende punkter fremgår at det under tilsynet ble avdekket mangler, noen av disse alvorlige. Det er daglig leders plikt å sikre at den daglige driften i selskapet ivaretas på en forsvarlig måte, og som oppdragsansvarlig for samtlige oppdrag å sørge for at det iverksettes tiltak som sikrer at regnskapsføringen skjer i samsvar med de krav som følger av regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk.

Finanstilsynet legger til grunn at regnskapsførerselskapet har foretatt en vurdering av om det er forsvarlig at daglig leder er oppdragsansvarlig for samtlige regnskapsføreroppdrag, tatt hensyn til de feil og mangler som ble avdekket under tilsynet.

2. Forhold i regnskapsførerselskapet

2.1 Manglende yrkesskadeforsikring

Det følger av yrkesskadeforsikringsloven § 3 at arbeidsgivere plikter å tegne forsikring til dekning av yrkesskade og yrkessykdom. Det fremkom under tilsynet at regnskapsførerselskapet ikke hadde tegnet slik forsikring.

Finanstilsynet forutsetter at selskapet nå har tegnet yrkesskadeforsikring i henhold til lovens krav.

2.2 Hvitvaskingsregelverket

Ny hvitvaskingslov ble gjort gjeldende fra 15. oktober 2018. Regnskapsførerselskapet hadde på tilsynstidspunktet ikke oppdatert sine rutiner fullt ut slik at kravene i den nye hvitvaskingsloven er oppfylt.

Det følger av hvitvaskingsloven § 7 at rapporteringspliktige skal utarbeide en virksomhetsinnrettet risikovurdering. Risikovurderingen skal danne grunnlaget for utarbeidelsen av selskapets hvitvaskingsrutiner. Risikovurderingen skal inneholde vurderinger knyttet til hvitvaskingsrisiko i

egen virksomhet, i virksomhetens produkter, tjenester og kundeforhold, hos kundene og i forbindelse med geografiske forhold. Risikovurderingen skal tilpasses virksomhetens omfang og må dokumenteres. For at risikovurderingen skal kunne fungere som et praktisk verktøy for virksomheten, må den holdes oppdatert. Selskapet hadde på tilsynstidspunktet ikke utarbeidet en virksomhetsinnrettet risikovurdering etter hvitvaskingsloven § 7.

Som det fremgikk av tilsynsrapporten har selskapet hatt rutine for å gjennomføre en risikobasert kundekontroll av oppdragsgiverne. Kontrollen var imidlertid ikke begrunnet eller fulgt opp løpende. I følge loggføringer i oppdragsstyringssystemet skal det ha vært gjennomført identitetskontroll av oppdragsgiverne. Denne kontrollen kunne ikke dokumenteres for de tre oppdragene som ble gjennomgått under tilsynet.

Det er anført i tilsvaret at selskapet har hatt en gjennomgang av rutiner og opplæring av medarbeidere i hvitvaskingsregelverket. Det fremgår imidlertid ikke av tilsvaret at det faktisk er utarbeidet en virksomhetsinnrettet risikovurdering knyttet til egen virksomhet som sikrer at kravene som stilles i ny hvitvaskingslovgivning blir oppfylt.

Ny hvitvaskingslovgivning trådte i kraft i oktober 2018. Finanstilsynet viser til hvitvaskingsloven § 4 andre ledd bokstav b, hvor det fremgår at autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskaper er underlagt lovverket. Regnskapsførerselskapet og de autoriserte regnskapsførerne har med dette et selvstendig ansvar for å påse at hvitvaskingslovens bestemmelser etterleves. Regnskapsførere har en viktig rolle når det gjelder å avdekke eventuelle forsøk på hvitvasking. Det er derfor avgjørende at autoriserte regnskapsførere er kjent med pliktene etter hvitvaskingslovgivningen, og forstår viktigheten av å oppfylle disse. Finanstilsynet forutsetter at selskapet umiddelbart innfører rutiner slik at hvitvaskingsregelverket fullt ut blir etterlevd. Finanstilsynet ber om at virksomhetsinnrettet risikovurdering etter hvitvaskingsloven § 7 oversendes innen 20. august 2019.

2.3 Risikostyring og internkontroll

Det følger av risikostyringsforskriften at autoriserte regnskapsførerselskaper skal ha hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Forskriften pålegger selskapet fortløpende å vurdere hvilke vesentlige risikoer som er knyttet til virksomheten, og å gjennomføre nødvendige tiltak for å få risikoene ned på et akseptabelt nivå, jf. § 6, jf. § 8. Det skal minst en gang årlig foretas en gjennomgang av vesentlige risikoer for alle virksomhetsområder, og det skal foretas en systematisk gjennomgang av om selskapets risikostyring og internkontroll er tilstrekkelig til å håndtere selskapets identifiserte risikoer på en forsvarlig måte, jf. §§ 7 og 8. Etter forskriften § 10 skal styret sørge for at selskapets valgte revisor avgir en uavhengig bekreftelse til selskapet om at pålagte vurderinger er foretatt og dokumentert.

Finanstilsynet fikk forut for tilsynet tilsendt dokumentasjon som viste at det var foretatt en gjennomgang av selskapets internkontroll- og risikostyringssituasjon. Risikostyringsdokumentet var datert 2. januar 2019. Det var i dokumentet foretatt en vurdering av hva som anses som virksomhetskritiske risikoområder, sannsynligheten for at risikoen inntreffer, samt konsekvensen for selskapet og valgt tiltak. Ett område var vurdert til å ha "høy" risiko, fem områder var vurdert til "middels" risiko og 26 områder var vurdert til "lav" risiko.

Med bakgrunn i de mangler som ble avdekket under tilsynet, var det etter Finanstilsynets syn ikke foretatt en reell vurdering av risikoene i regnskapsførervirksomheten. Finanstilsynet la til grunn i

foreløpige merknader at det skulle foretas en ny vurdering av selskapets risikoområder og at sannsynlighet og konsekvens skulle vurderes opp mot foreliggende rutiner og faktisk oppdragsdokumentasjon i selskapet. For de områder hvor det ble avdekket svakheter skulle tidsfrist for å rette opp i forholdet fremgå, samt at det skulle fremgå hvem som var ansvarlig. Finanstilsynet påpekte særlig den risikoen som ligger i at store deler av den løpende regnskapsføringen for oppdragsgiverne utføres av et annet selskap som ikke er beliggende i Norge. Dette syntes ikke vurdert i det hele tatt i det risikostyringsdokumentet som var utarbeidet, Finanstilsynet la derfor til grunn at risikoen rundt dette skulle vurderes og dokumenteres og at det klart skal fremgå hvilke tiltak som er eller vil bli satt i verk for å redusere denne risikoen.

Som vedlegg til tilsvaret er det sendt inn en oppdatert vurdering datert 13. juni 2019. Finanstilsynet tar vurderingen til etterretning, men merker seg at sannsynligheten for risikoen om at selskapet ikke oppfyller kravene til hvitvaskingsloven er satt til lav og at tiltak ikke skal iverksettes. Finanstilsynet kan ikke se at denne vurderingen er i samsvar med de faktiske forhold, jf. pkt. 2.2 over.

3. Regnskapsførerselskapets rutiner og utøvelse av regnskapsføreroppdrag

I tidligere tilsendte tilsynsrapport beskrives utøvelsen av regnskapsføreroppdrag og om det er etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk, jf. § 2 andre ledd. Den rettslige standarden "god regnskapsføringsskikk" utfylles av standarder utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet.

3.1 Overordnet intern kontroll på oppdragsnivå

Det følger av GRFS punkt 7.1 at oppdragsansvarlig eller annen autorisert regnskapsfører minst en gang årlig skal kontrollere minst følgende for hver oppdragsgiver:

- a) At oppdragsavtale er à jour
- b) At fullmakter er skriftlig dokumentert og à jour
- c) At oversikt over mottak og utlevering av oppdragsgivers regnskapsmateriale er à jour
- d) At vurdering av oppdragsgivers interne rutiner er gjennomført og dokumentert
- e) At avstemminger utføres og dokumenteres tilfredsstillende
- f) At handlinger i forbindelse med årsoppgjør er gjennomført, jf. GRFS pkt. 5.8.4
- g) At rapportering gjennomføres i henhold til oppdragsavtalen og krav gitt i eller i medhold av lov
- h) At fremdriftsoversikt er à jour
- i) At oppdragsdokumentasjon er à jour.

Kravet om å foreta en overordnet og dokumentert intern kontroll på oppdragsnivå gjelder uavhengig av om det benyttes medarbeidere på oppdraget eller ikke. Det er den oppdragsansvarlige sitt ansvar å påse at dette faktisk blir gjort.

Det ble fremlagt rutiner og dokumentasjon som viste at var foretatt overordnet kontroll på oppdragsnivå, men at kontrollene først er gjennomført i 2019 og ikke for tidligere år.

Finanstilsynet er kritisk til at regnskapsførerselskapet ikke før i 2019 hadde gjennomført den lovpålagte kontrollen, og at manglene som ble avdekket under tilsynet ikke hadde vært oppdaget og korrigert på et tidligere tidspunkt. Finanstilsynet vil også for dette området påpeke den særlige risikoen som ligger i at den løpende regnskapsføringen utføres av personer som ikke er ansatt i

Finanstilsynet ser det derfor som helt sentralt at de krav som stilles i god regnskapsføringsskikk på dette området blir oppfylt og at de rutinene som nå er etablert i regnskapsførerselskapet blir etterlevd på en systematisk måte.

3.2 Oppdragsavtaler og fullmakter

Det følger av regnskapsførerloven § 3 at det skal opprettes skriftlig oppdragsavtale med alle oppdragsgivere, jf. også GRFS pkt. 3.1. Oppdragsavtalen skal angi hvilke regnskapsfunksjoner regnskapsførerselskapet skal utføre for oppdragsgiver og regnskapsfører skal løpende påse at avtalen er dekkende. Oppdragsavtalen skal signeres av begge parter.

Det følger videre av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 3.6 at når regnskapsfører-virkomheten skal opptre på oppdragsgivers vegne overfor tredjemann, skal det foreligge skriftlig fullmakt fra oppdragsgiver.

Det ble opplyst under tilsynet at regnskapsførerselskapet manglet flere signerte avtaler og fullmakter fra oppdragsgiverne. Avtalene og fullmaktene var sendt til de aktuelle oppdragsgiverne, men var ikke kommet i retur i signert stand.

Finanstilsynet kontrollerte under tilsynet oppdragsavtaler og fullmakter for tre oppdrag. For alle de kontrollerte avtalene var tidligere daglig leder av regnskapsførerselskapet angitt som oppdragsansvarlig. To av avtalene var ikke oppdatert med korrekte avtaleparter. En av avtalene var ikke signert. To av fullmaktene var ikke signert av oppdragsgiver og den tredje fullmakten var først signert i 2019. Databehandleravtale var sendt til de tre oppdragsgiverne, men var ikke signert av disse.

Finanstilsynet er sterkt kritisk til at regnskapsførerselskapet ikke har sørget for å ha oppdaterte oppdragsavtaler og fullmakter med samtlige oppdragsgivere. Av regnskapsførerloven § 3 første ledd følger at det *skal* inngås oppdragsavtale som er underskrevet både av oppdragsgiver og regnskapsførerselskapet. Finanstilsynet vil i den forbindelse minne om den plikten et autorisert regnskapsførerselskap har til å frasi seg oppdrag. Finanstilsynet legger til grunn at det å ikke ha en oppdatert og underskrevet oppdragsavtale med en oppdragsgiver er et slikt grunnlag.

Det er anført i tilsvaret at selskapet har satt i gang tiltak for å oppdatere oppdragsavtaler og fullmakter, samt at oppdrag vil avsluttes dersom oppdragsgivere ikke etterkommer kravet til signering av avtaler. Finanstilsynet tar opplysningene til etterretning og forutsetter at samtlige oppdragsavtaler og fullmakter umiddelbart gjennomgås slik at korrekte avtaleparter angis og at det i løpet av kort tid foreligger underskrevne avtaler og fullmakter med samtlige oppdragsgivere, hvor pliktene som påhviler hver av partene klart fremgår.

3.3 Kommunikasjon med oppdragsgiver

Gjennomgang av oppdragsgivers interne rutiner

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.2 at regnskapsfører skal vurdere de av oppdragsgivers interne rutiner som er vesentlige for forsvarlig oppdragsutførelse i samsvar med oppdragsavtalen og krav gitt i eller i medhold av lov. Vurderingen skal dokumenteres og inngå i regnskapsførers oppdragsdokumentasjon. Kravet utdypes av GRFS pkt. 5.7.1 vedrørende bokføringsoppdrag.

Det ble opplyst under tilsynet at regnskapsførerselskapet har rutiner for at oppdragsgivers interne rutiner skal gjennomgås. Ved gjennomgang av tre enkeltoppdrag ble det imidlertid avdekket at det ikke var gjennomført for et av oppdragene og at gjennomgangen var gjort først i 2019 for de to andre oppdragene som ble kontrollert.

Periodiske regnskapsrapporter med kommentarer

Det følger av GRFS pkt. 5.7.4 at periodiske regnskapsrapporter til oppdragsgiver skal utarbeides med den frekvens som følger av oppdragsavtalen. Videre skal regnskapsrapportene minst inneholde kommentarer til følgende forhold:

- Forutsetningene regnskapet bygger på, og som regnskapsfører ikke kan forvente at oppdragsgiver selv er oppmerksom på eller ser betydningen av
- Svakheter med oppdragsgivers interne rutiner som er gjentakende eller som ikke er avklart
- Oppdragsgivers vesentlige eller gjentatte brudd på oppdragsavtalen eller krav gitt i eller i medhold av lov
- Uklarheter og spørsmål for øvrig
- Vurdere hvorvidt det er behov for å knytte kommentarer til negativ utvikling i oppdragsgivers egenkapital, likviditet og eller inntjening.

Det ble opplyst under tilsynet at det ikke sendes ut periodiske regnskapsrapporter til noen av oppdragsgiverne selv om det er angitt i oppdragsavtalene at regnskapsførerselskapet skal utarbeide slike rapporter. At rapporter ikke ble sendt ut, ble også bekreftet ved gjennomgang av tre oppdrag. Daglig leder informerte om at regnskapsførerselskapet har hatt et møte med den tilknyttede virksomheten i [REDAKTERT] om at rapportering fremover skal skje i henhold til det som er avtalt i oppdragsavtalen.

Det er anført i selskapets tilsvaret at det er iverksatt tiltak for å sikre at etablerte rutiner for gjennomgang av oppdragsgivers interne rutiner etterleves og at perioderapportering skjer i henhold til det som er avtalt i oppdragsavtalene. Finanstilsynet tar tilsvaret til etterretning.

3.4 Avstemming og dokumentasjon

Det følger av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.9.3 at samtlige kontoer i balansen skal være avstemt og dokumentert før endelig årsregnskap utarbeides. Tilsvarende gjelder for resultatkontoer dersom det vurderes som vesentlig for å sikre et riktig regnskap. Det følger også av bokføringsloven § 11 første ledd at ved utarbeidelse av årsregnskap skal det foreligge dokumentasjon for alle balanseposter med mindre de er ubetydelige. Bokføringsforskriften kapittel 6 gir ytterligere detaljer om hva som skal dokumenteres.

Finanstilsynet viser også til regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.2.2 – 6.2.7 som angir hva oppdragsdokumentasjonen skal inneholde. Regnskapsfører skal oppbevare oppdragsdokumentasjonen ordnet og betryggende sikret mot urettmessig tilgang, endring, sletting, tap og ødeleggelse i fem år etter utløpet av regnskapsåret i samsvar med regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 6.4.

Det følger videre av regnskapsførerloven § 2 andre ledd, jf. GRFS pkt. 5.7.3 at ved hver periodiske regnskapsavslutning skal minimum følgende kontoer avstemmes:

- kundefordringer og leverandørgjeld
- kasse- og bankbeholdninger

- skyldig skattetrekk og arbeidsgiveravgift
- skyldig merverdiavgift.

Ved det stedlige tilsynet kontrollerte Finanstilsynet avstemmingene for tre oppdrag. Finanstilsynet registrerte under gjennomgangen mangler for to av oppdragene. Det vises til tilsynsrapporten hvor avstemmingsmanglene er nærmere beskrevet.

Å gjennomføre pliktige avstemminger og dokumentere disse er helt avgjørende for å ha sikkerhet for at et regnskap gir korrekt informasjon, at den regnskapspliktiges økonomiske rapporteringer blir korrekte og viser et sannferdig bilde av den økonomiske situasjonen. Når en regnskapsfører ikke gjennomfører avstemminger, eller bare gjør dette delvis, innebærer dette brudd på en av de vesentligste pliktene i regnskapsprosessen og svekker kvaliteten av regnskapsinformasjonen. Dette er uheldig både for oppdragsgiverne og andre brukere av regnskapsinformasjonen.

Det er anført i tilsvaret at selskapet har satt i verk tiltak som skal sikre at etablerte rutiner i forbindelse med avstemmingsarbeidet etterleveres. Finanstilsynet legger til grunn at rutinen vedrørende avstemminger er forbedret slik at alle betydelige balansekontoeer og vesentlige resultatkontoeer blir avstemt og at avstemmingene blir dokumentert og oppbevart hos regnskapsførerselskapet.

4 Finanstilsynets konklusjon

Det stedlige tilsynet viste at det var til dels svært alvorlige mangler i regnskapsførerselskapets rutiner i forhold til de krav som stilles etter regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk. Det ble konstatert brudd på sentrale plikter som autoriserte regnskapsførere plikter å følge fra det tidspunktet de starter opp sin virksomhet. Finanstilsynet anser følgende brudd for særlig alvorlige:

- Rutiner i forhold til hvitvaskingsregelverket var ikke fullt ut etablert og etterlevd
- Det var ikke gjennomført en tilfredsstillende vurdering av regnskapsførerselskapets risikoområder, herunder det forhold at den løpende regnskapsføring utføres av et selskap som ikke er hjemmehørende i Norge
- Rutiner og gjennomføring av overordnet kontroll på oppdragsnivå var først etablert og utført i 2019
- Oppdragsavtaler og fullmakter anga ikke korrekte avtaleparter og manglet oppdragsgivers signatur.
- Gjennomgang av oppdragsgivers rutiner var mangelfull og gjennomført først i 2019
- Perioderapporter ble ikke utarbeidet og sendt oppdragsgiverne som avtalt i oppdragsavtalene
- Oppdragsdokumentasjonen, herunder dokumentasjon av avstemminger, var noe mangelfull.

Finanstilsynet har merket seg at regnskapsførerselskapet i tilsvaret har bekreftet at det har satt i verk rutiner på de fleste områder hvor det under tilsynet ble avdekket mangler, noe Finanstilsynet tar til etterretning. Omfanget av de feil og mangler som ble avdekket er imidlertid av en slik karakter at Finanstilsynet allerede nå varsler at det må forventes at Finanstilsynet vil gjennomføre et stedlig tilsyn høsten 2020 for å kontrollere om de rutinene som er satt i verk blir etterlevd. Dersom det også ved dette tilsynet fremkommer alvorlige svakheter, gjør Finanstilsynet oppmerksom på at dette vil kunne ha betydning for autorisasjonen til både regnskapsfører og regnskapsførerselskapet.

Finanstilsynet minner avslutningsvis om den dokumentasjonen som skal oversendes før tilsynssaken endelig avsluttes, jf. pkt. 2.2.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
tilsynsrådgiver

Wenche Falch-Hennum
spesialrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.